

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VII.—N. R. 45.

WINNIPEG, MAN., 9 NOVEMBER 1899.

LÖP. N. R. 296.

Canadas blomstrande utveckling under liberal styrelse.

TULLMINISTERN MR PATTERSON behandlade föreläsningen om tulltariffen och statskalden. De konservativa hade alltid predikat, att komme de liberala till makten, skulle landet bli ruineradt, handeln skulle afstanna, arbetarna mista sitt arbete och affärerna nedtryckas, men i stället vittnade de tre åren af liberal styrelse raka motsatsen.

De liften det liberala partiet gaf före valet voro fullgjorda. Det liberala partiets program var folkets program, uppsatt af och för folket. Detta program är affattadt i tio punkter, och det är på denna plattform regeringen önskar blifva dömd. Partiet hade lofvat att reservera kronolandet för folkets räknning, och inrikesministern hade gjort detta. "Gerrymander" lagen hade borträttats af den folkvalda kammaren, men förhindrats af senaten; omröstningen i prohibitions frågan hade tagits och folket sagt sin åsigt. Röst rätts vallögnen hade förändrats så, att samma röstlängder användas vid dominionvalen som vid provinsevalen. Ministrar, som anklagas för korruption skola personligen ansvara där för.

De viktigaste punkterna voro emellertid de, som berörde tulltariffen och statskalden.

TULLTARIFFEN. Under förlidet år utgjorde reduktionen i tulltariffen omkring tio proc. hvilket är lika med att regeringen tagit \$2,600,000 mindre ur folkets fickor än hvad den konservativa gjorde. De två år, den nya tariffen värtat, visar en reduktion af \$5,000,000. Förhållandet, att det sista året tillkommer öfverstiger med \$6 millioner 1896, visar blott det storartade uppsving handelen med utlandet tagit, sedan den fått börja arbeta under friare förhållanden. Som ett helt taget hade man stor skäl att vara belåten med den nuvarande tariffen, ty nedsättningsarna omfattade huvudsakligen de artiklar, som folket mest förbrukar. Genom s. k. preferential tariffen med England införes alla artiklar därifrån ytterligare 25 proc. billigare.

Handelns utveckling var en af det liberala partiets programpunkter, och Mr Patterson visade med några siffror ur den officiella statistiken, huru partiet härvidlag hållit ord. År 1898, det första året af det konservativa partiets styrelse utgjorde Canadas omsättning \$172,405,554, hvilket under 18 års regering hade stigit med \$66 millioner eller till \$239,025,360. 1899 utgjorde totalomsättningen \$319,588,774 eller en ökning under tre år af liberal styrelse af \$80 millioner. Förenta Staternas hade under samma tid ökat med endast \$240, eller tre gånger så mycket ökat det vår tretton gånger större hvad folkmängden beträffar. Importen till Manitoba och Nordväst Territorierna hade under de 18 åren af protektionismen stigit med \$1,509,621 till \$2,853,044, och under de tre åren af nuvarande system med \$3,733,851 till \$6,586,890. Om de konservativa därför fortfarande påstå, att deras tulltariff ännu är den gällande, vore det icke bättre, att de liberala finge sköta den? (Denna slutledning bekräftades med stormande bifallsyttringar.)

Preferentialtariffen med England har gifvit ut phovet till en ökad utförsel af Canadiska produkter till England. 1875 uppgick utförseln till \$83 381,719 och 1896 till \$39-

070,030 eller en ökning af knappast en million om året. 1899 hade utförseln till England stigit till \$136, 198,531, hvilket är liktydigt med en ökning af \$12 millioner om året.

STATSSKULDEN. Under de tre sista åren af konservativ styrelse uppgick balansen på den ordinarie budgeten till \$5,644,000. Detta förhållande har nu blifvit alldeles omvänt, i det inkomstsidan nu utvisar \$6,041,000 öfverskott. Statskalden har under dessa tre år, samlammans inberäknadt, ökat med \$7,775,000, till stor del beroende på de stora kanal- och järnvägsarbeten, som måste fullbordas. Dess, börja nu emellertid afkasta inkomster, så att f. n. uppgår regeringens inkomster till \$46 millioner eller \$10 mil. mer än 1896. Under den konservativa regeringen ökades statskalden med \$6 millioner årligen.

Ministern slutade sitt tal med att påvisa hvad den liberala regeringen utträtt under den gångna tre års perioden. Skollfrågan hade blifvit uppgjord. Tullreformen hade blifvit genomförd med tydförändringar minskade skattebördor och ökad handelsomsättning. Hjärtligrare förbindelser med Storbritannien hade vunnits. Kansler hade fördjupats och hamnar förbättrats. Brevposten hade sänkts och postal notsystemet hade införts. Intercolonialbanan hade utsträckt till Montreal. Crows Nest Pass banan hade tillfriskrat västerns farmare en betydlig nedsättning i frakttaxorna. Kyrkans system hade utvidgats. Prohibitions- och gerrymander frågorna hade regeringen behandlat så långt i dess förmåga stod. Det liberala partiets politiska och ekonomiska principer hade sålunda bestått profvet väl, och allt pekade på, att Canada ännu under många år skall få blomstra under dess ledning.

CANADA.

— Af åtskilliga tecken att döma torde valen inom Nordväst Territorierna ej länge komma att vänta på sig.

— Arbetet på konstbevarningskanalen vid Ardston, Alta, pådrifves kraftigt.

— Farmaren John Ross i närheten af Toronto ihjälbrändes härom dagen under försök att rädda sin brinnande lada.

— Fackföreningsmännen i London, Ont., hafva uppsatt en egen kandidatlista för det kommande kommunalvalet.

— Mrs Wm Yaster och 17 årig dotter vid Egansville, Ont., tunnös i onsdags morse mördade i sin säng. Man misstänker hustruden för ogärningen, ty han har flera gånger visat spår af vaasinne.

— Dominionregeringen har erbjudit England ytterligare ett regement, men erhållit det svaret, att det för närvarande ej är af behovet påkalladt.

— En gammal rökare, som bestraffats för att ha rökt sedan andra året den började tillverkas, förklarar att han under denna tid aldrig plågats af blåsor i munnen eller andra åkommor, som tobaksrökning medför.

Hans erfarenhet är säger han, att ingen annan tobak, som han försökt, kan mäta sig med denna, och i förhållande till dess värde och pris, kommer ingen tillnärmelsevis upp till densamma.

— T. F. Howald i Selkirk har nyligen blifvit arftagare till \$70,000.

— Canadas fruktutställning i Paris kommer att innehålla 3,000 olika burkar.

— En stor pappersfabrik kommer att anläggas på Canadasidan vid Ningarafallen. Aktiekapitalet säges vara 6 mill. dollars.

— Ett blodsdrama egde rum i Calgary i lördags eftermiddag, då Geo. A. Gouiden bief skjuten af sin kompanjon, Harris. Denne häktades på kvällen.

— De konservativa hafva det lifvet bråkigt i Brandon.

De önska den lokala kandidatens tillbakaträdande för att gifva plats för en af "maskinens" män i Winnipeg.

— Wm. Shaw råkade under ett besök i elektriska belysningsverket i Brandon komma för nära det stora balancehjulet, och fick ett så svårt slag att han kastades flera fot bort. Ena armen och benet blifvo brutna på ett par ställen.

— En ung man, Coony, bief i lördags ihjälskjuten af våda i närheten af Mekiwin, Man. Han hade ställt sin laddade bössa i vagnen, då skottet af någon orsak råkade brinna af.

— Huru frihandeln värkar. Som bekant införes "bindertwine" tullfritt, och denna å gärd skulle, enligt de konservativas spådomar, döda den canadiska industrien. Huru deras argumenter hålla streek, kan man dömma af det faktum, att "Farmers Binder Twine Co." i Brandon, Ont., är utdelat 100 procent på det uppbetalda kapitalet för 1899.

— Från Rat Portage skrives: En sorglig olyckshändelse timade härstädes den 4de november på eftermiddagen. En ung norsk man, som nyligen hade kommit hit från Norge, ljöt hastigt döden under arbete på en af stadens gator. Han stod i ett dike, då troligen något ras inträffade, som hade till följd, att han dog inom en kort stund. Hans namn är Eric Johnson; han var en helt ung man, endast ungefär 22 år gammal. Vid middagstiden samma dag utsattes Mr. Vallmark, som också är sysselsatt med gatuarbete, för en svår olyckshändelse. Han föll och skadades, så att han bief sanslös, men tillståndeskommen läkare lyckades återkalla honom till sans. Om arten af hans skador är ännu ingenting bekant, då detta skrives.

Herr Klippert, förut anställd hos firmen Rideout & Turner härstädes, har tillsammans med sin kusin, mr. Johnson, börjat egen möbelfärfärd i staden. Herr Klippert är af tysk härkomst, och är en af stadens och dess områnds mest framstående tyskar. Under sin verksamhet hos firmen Rideout & Turner har han äfven bland skandinaverna här i staden gjort sig känd och aktad genom sitt vänliga tillmötesgående och redbara sätt. Vi torde därför få hoppas, att skandinaverna härstädes icke glömma att besöka honom, då de äro i behof af goda och eleganta möbler.

En del af stadens gator hafva fått nya elektriska lampor, så att allt ser ljusst och treffligt ut.

Karl Fredrik Johnson och Emma Margreta Johnson sammanvigdes den 28 okt. af pastor G. Larson. Bröllopet ägde rum i Robert Petersons hem.

— Mr Jonas Teng i Moose Jaw har Anyo drabbats af en smärtsam förlust, i det hans äldsta dotter Linea Theresia afled i Tyfofeber den 29 okt. å sjukhuset i Medicine Hat.

Stölden i Molsons Bank.

Rättegången med den för stölden i Molson bank häktade W. Anderson, påbörjades i tisdags f. v. och på gick jämt en vecka. Detektiven Davis upprepade sin förut vid polisförhöret afgifna berättelse. En ställ dräng vittnade, att Anderson var den man, åt hvilken han hyrde ut en häst och vagn en kväll vid tiden för stöldens begående, och som användts för en utfärd till Louisebid ge. Försvarsadvokaten Hagel underkastade Davis ett skarpt korsförhör angående hans föregående lif o. hade inkallat en massa vittnen, som kände Davis i Chicago, och af hvilka vittnesmål framgick, att Davis karakterär måste vara af tvivelaktigt värde. På måndagen började förhöret med den anklagade, och som bestämt förnekade sin skyldighet till det, som lades honom till last, och förklarade Davis vara en lögnare och hans uppgifter för lögn. Åklagaren ansatte honom emellertid hårdt, men han redde sig tämligen bra. En liflig sensation väcktes på lördags e. m., då de saknade \$2,000 i 5 dollarreddlar öfverlämnades till domaren af stadsassessorn Harris.

Han jämte ett par andra hade efter Davis upptäckt åkt ut till fyndorten och letat efter de saknade pänningarna, som de straxt funno, emedan omslagspapperet stack upp ur jorden. Advokaterna höllo sina tal till juryn i tisdags. Hagel beskyldde Davis för att hafva haft en hand med i stölden, men Mr Howell höll före att vittnesmålen vore emot fången.

— En ung man, Coony, bief i lördags ihjälskjuten af våda i närheten af Mekiwin, Man. Han hade ställt sin laddade bössa i vagnen, då skottet af någon orsak råkade brinna af.

— Huru frihandeln värkar. Som bekant införes "bindertwine" tullfritt, och denna å gärd skulle, enligt de konservativas spådomar, döda den canadiska industrien. Huru deras argumenter hålla streek, kan man dömma af det faktum, att "Farmers Binder Twine Co." i Brandon, Ont., är utdelat 100 procent på det uppbetalda kapitalet för 1899.

— Från Rat Portage skrives: En sorglig olyckshändelse timade härstädes den 4de november på eftermiddagen. En ung norsk man, som nyligen hade kommit hit från Norge, ljöt hastigt döden under arbete på en af stadens gator. Han stod i ett dike, då troligen något ras inträffade, som hade till följd, att han dog inom en kort stund. Hans namn är Eric Johnson; han var en helt ung man, endast ungefär 22 år gammal. Vid middagstiden samma dag utsattes Mr. Vallmark, som också är sysselsatt med gatuarbete, för en svår olyckshändelse. Han föll och skadades, så att han bief sanslös, men tillståndeskommen läkare lyckades återkalla honom till sans. Om arten af hans skador är ännu ingenting bekant, då detta skrives.

Herr Klippert, förut anställd hos firmen Rideout & Turner härstädes, har tillsammans med sin kusin, mr. Johnson, börjat egen möbelfärfärd i staden. Herr Klippert är af tysk härkomst, och är en af stadens och dess områnds mest framstående tyskar. Under sin verksamhet hos firmen Rideout & Turner har han äfven bland skandinaverna här i staden gjort sig känd och aktad genom sitt vänliga tillmötesgående och redbara sätt. Vi torde därför få hoppas, att skandinaverna härstädes icke glömma att besöka honom, då de äro i behof af goda och eleganta möbler.

En del af stadens gator hafva fått nya elektriska lampor, så att allt ser ljusst och treffligt ut.

Karl Fredrik Johnson och Emma Margreta Johnson sammanvigdes den 28 okt. af pastor G. Larson. Bröllopet ägde rum i Robert Petersons hem.

Kriget med Transvaal.

Kapituleringen af öfverste Carltons styrka i måndags förra veckan var ett ganska kännbart nederlag på den engelska sidan. Anledningen till nederlaget säges vara mulåsnorna, som blifvo skrämde och skenade i väg med ammunition. Engelsmännen ströckte emellertid ej vapen för än de skjutit sitt sista skott. De hade då förlorat omkring 300 man i döda och sårade.

Boergeneralen Jan Kock i Ladysmith samt sändts till

Båda sidorna behandlade och fångna fiender

Ladysmith är nu fskuret från den yttre dan boerna intagit Colenso, en viktig station och bro 20 mil öster om Ladysmith. Allehanda rykten flyga nu omkring, dels att engelsmännen ströckt vapen, dels att boerna blifvit tillbakaslagna. Af ett par brefdfvedepescher, som anlänt till Durban samt från budbärare som lyckats smyga sig igenom boernas linjer, synes det, som om engelsmännen lyckats med framgång afslå ett par boeranfall under torsdagen och fredagen. Man antager att gen. White skall kunna utbärda en belägring på ett par veckor tills en understödmee hinner anlända till hans hjälp, om hans ammunition ej blir knapp, då hans enda utväg bli att försöka slå sig igenom boernas rygg för att förena sig med tyupperna i nedre Natal. Oron är emellertid mycket stor i England ty inga officiella nyheter, anlända. Kimberley är omringadt af 12,000 boer, Mafeking säges ännu vara ointaget, men deras födantages nistan vara gifvet. Ett rykte är i omlopp, som säger att gen. Cronje är tillfångatagen, hvilket kommer att blifva en oersättlig förlust för boerna, ty han är, jämte Joubert, boernas förnämsta general, och för högsta ledningen på vestgränsen.

Boerna hafva nu börjat infalla i Cape kolonien och avansera söderut. Engelsmännen hafva flyttat sina förräder från de hotade punkterna, hvadan man antager, att gen. Buller ämnar med det första skynda till Ladysmiths hjälp, innan han tågar upp mot norden.

Transvaal har nu utfärdat kaparebref för att att oroa Englands handel. Lydditebomber som engelsmännen skjuta med, säges vara ett fruktansvärdt sprängämne, hvilket åstadkommit stor fördöelse.

Man börjar nu frukta för en allmän negeruppresning i hela sydafrika bland stammarna, och då få de hvita raserna en ny fiende att kämpa mot.

De engelska transportskeppen väntas anlända till Kapstaden denna vecka med omkring 20,000 man.

En andra engelsk armeark på 35 bataljoner har utkallats.

Öfver 200 tidningskorrespondenter befinna sig nu i Sydafrika, men knappast ett ord får man höra från dem, tack vare den stränga censuren.

Boerna hafva annekterat hela öfre Natal.

Enligt senaste underrättelser synes gen. White lyckligt tillbakaslagit ett par anfall af boerna, hvilka förlust uppgifves till 2,000 i dödade, sårade och till fångtagna.